

Disertační práce „Právní úprava nakládání se zdroji ohrožení životního prostředí“

Abstrakt

Disertační práce se zabývá materiálními zdroji ohrožení životního prostředí z hlediska právní úpravy ochrany životního prostředí před účinky jejich působení. Téma disertace bylo v úvodu zúženo na odpady a chemické látky jako velké a významné skupiny ohrožujících faktorů. Důvodem zúžení byla jinak velmi široká škála zdrojů ohrožení, která by postupem disertační práce mohla vyústit v rozmělnění tématu. V příslušných kapitolách práce popisuje různé formy nakládání s odpady a chemickými látkami spolu s povinnostmi povinných subjektů. Zároveň se pokouší hodnotit platnou právní úpravu z pohledu toho, zda nastavuje adresátům norem dostatečně podrobné a srozumitelné povinnosti umožňující zajistit (alespoň) vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí. V právní úpravě nakládání s odpady se uplatňuje unijní směrnice, tudíž disertační práce v některých případech srovnává úmysl unijního zákonodárce (je-li dostupný) s vnitrostátní legislativní transpozicí. Na povinnosti při nakládání se zdroji ohrožení navazuje vedlejší kapitola o různých formách právní odpovědnosti, která může v příčinné souvislosti s nakládáním s odpady a chemickými látkami vznikat. Disertační práce se v otázce právní odpovědnosti pokouší hodnotit, zda platná právní úprava vyhovuje specifikům ochrany životního prostředí.

Téma disertační práce není ve výše uvedeném rozsahu příliš zpracováváno. Z toho důvodu disertační práce čerpala především z primárních zdrojů právní úpravy – tj. ze samotných právních předpisů a jejich důvodových zpráv. Nadto je vnitrostátní právo životního prostředí velmi těsně provázáno s právem Evropské unie. To znamená, že disertace rovněž čerpala z unijních právních předpisů a různých doprovodných dokumentů. Cenné poznatky pak bylo možno získat z různých analytických výstupů státní správy i unijních orgánů. Jejich význam byl zásadní zejména pro možnost vyhodnocení efektivity aplikace daných právních předpisů. Z toho podle názoru autorky vyplývá, že dosáhnout vytyčených cílů dizertace bylo úkolem poměrně nelehkým. V některých případech bylo nutno cíl právní úpravy domýšlet v kontextu jeho významu pro ochranu životního prostředí a v dalších analogických souvislostech.

Hlavním přínosem disertační práce je podle názoru autorky komplexní a aktuální popis platného stavu právní úpravy nakládání s odpady a chemickými látkami, který v současné době chybí. Disertační práce rovněž přinesla několik doporučení *de lege ferenda*, a to zejména pro zákon o odpadech. Disertační práce jej považuje v jeho současné podobě za celkově nevyhovující, nesystematický a nepřehledný, jak uvádí v příslušné kapitole. Postupem disertace se ukázalo, že by bylo na místě oddělit odpadovou a výrobovou problematiku. Jejich dosavadní koexistence je podle názoru autorky jedním z hlavních faktorů, který způsobuje avizovanou nepřehlednost zákona o odpadech. Na podporu tohoto tvrzení disertační práce uvádí několik argumentů, které rovněž mohou posloužit *de lege ferenda*. V otázce chemických látek autorka považuje za největší přínos komplexní představení relativně „nové“ právní úpravy podle unijního přímo použitelného Nařízení CLP, které výrazně doplnilo a změnilo dosavadní úpravu podle nařízení REACH. Disertační práce se v rámci právní úpravy nakládání s chemickými látkami podle unijních nařízení podrobně věnovala zejména procesu klasifikace, který autorka považuje pro správné „zacházení“ s nimi za klíčové. Právní úpravu chemických látek shledala disertační práce za povedenou. Jedním z důvodů je i to, že nařízení CLP vychází ze zkušeností nařízení REACH jakožto svého předchůdce a aplikuje (i v širší míře) instituty, které se při ochraně lidského zdraví osvědčily.